

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHE, LATINĂ
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București – 5 martie 2023
LIMBA LATINĂ
Clasa a XI-a

I. Oferiți o variantă de traducere în limba română a următorului text: (50 p.)

Caesar primește informații despre Dumnorix

Erat una cum ceteris Dumnorix Haeduus, de quo a nobis antea dictum est. Hunc secum habere in primis constituerat, quod eum cupidum rerum novarum, cupidum imperii, magni animi, magnae inter Gallos auctoritatis cognoverat. Accedebat huc, quod iam in concilio Haeduorum Dumnorix dixerat sibi a Caesare regnum civitatis deferri; quod dictum Haedui graviter ferebant neque recusandi aut deprecandi causa legatos ad Caesarem mittere audebant. Id factum ex suis hospitibus Caesar cognoverat.

(C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, V, 6)

II. Citiți cu atenție următorul text bilingv: (40 p.)

Tandem aliquando, Quirites, L. Catilinam furem audacia, scelus anhelantem, pestem patriae nefarie molientem, vobis atque huic urbi ferro flammaque minitantem ex urbe vel eiecimus vel emisimus vel ipsum egredientem verbis prosecuti sumus. Abiit, excessit, evasit, erupit. Nulla iam pernicies a monstro illo atque prodigio moenibus ipsis intra moenia comparabitur. Atque hunc quidem unum huius belli domestici ducem sine controversia vicimus. Non enim iam inter latera nostra sica illa versabitur, non in campo, non in foro, non in curia, non denique intra domesticos parietes pertimescemus. [...] Quod vero non cruentum mucronem, ut voluit, extulit, quod vivis nobis egressus est, quod ei ferrum e manibus extorsimus, quod incolumes cives, quod stantem urbem reliquit, quanto tandem illum maerore esse afflictum et profligatum putatis?

(Cicero, *In Catilinam*, II, 1-2)

„În sfârșit, cetățeni, tot l-am alungat până la urmă din oraș pe L. Catilina, omul înnebunit în îndrăzneala sa, respirând crima, uneltind în chip nelegiuit pieirea patriei, amenințându-vă cu foc și sabie pe voi și acest oraș; l-am alungat sau, dacă vreți, l-am lăsat să plece sau l-am însoțit cu urările noastre pe când pleca cu de la sine putere. A plecat, a ieșit, a fugit, s-a năpustit afară. De acum încolo, între zidurile orașului nu va mai fi urzită nicio primejdie pentru oraș de către acel monstru înspăimântător. Pe el, cel puțin, singurul conducător al acestui război civil, l-am învins fără nicio îndoială. Căci nu va mai răsuca Catilina în pieptul meu faimosul său pumnal; nu ne vom mai teme nici în Câmpul lui Marte, nici în for, nici în senat, nici, în sfârșit, între pereții casei noastre. [...] Vă dați, așadar, seama, ce jale îl zdrobește și-l doboară acum din cauză că n-a luat cu el pumnalul însângerat, așa cum a vrut, că a plecat din Roma lăsându-mă viu, că i-am smuls fierul din mâini, că a lăsat cetățenii nevătămați și orașul în picioare?”

Redactați o analiză literară a pasajului dat, având în vedere următoarele repere:

- încadrarea sumară a fragmentului în contextul *Catilinarelor* ciceroniene;
- construcția portretului lui Catilina în raport cu imaginea statului roman reflectată în text: idei și cuvinte-cheie;
- explicarea modului în care este prezentată relația individ – societate – stat în textul ciceronian;
- comentarea a trei elemente stilistice diferite, relevante pentru evidențierea/nuanțarea ideilor textului.